

SPIS TREŚCI

Noty o autorach

Przedmowa

CZĘŚĆ I

Niepełnosprawni pomiędzy psychologią a ortopedagogiką

Włodzisław Zeidler

Rozdział 1

Czy na pewno integracja? Postawy wobec osób niepełnosprawnych stare problemy, nowe wątpliwości.

Odkrywanie i akceptacja ludzkiej godności

- 1.1. Wprowadzenie
- 1.2. W poszukiwaniu nowego paradygmatu
- 1.3. Smutna tradycja wykluczenia
- 1.4. Nowe zagrożenia i obszary niepokoju
- 1.5. Sytuacja społeczna osób niepełnosprawnych
- 1.6. Różne oblicza refleksji etycznej
- 1.7. Złudzenia humanizmu, zadania psychologii, powinności pedagogiki

Rozdział 2

Psychologia i ortopedagogika w służbie niepełnosprawnych

Różnorodność i tożsamość

- 2.1. Zapomniane problemy
- 2.2. Zanim psychologia stała się nauką
- 2.3. Warunki i okoliczności powstania nowoczesnej psychopatologii
- 2.4. Powstanie psychopatologii dziecka: przykład Wiednia
- 2.5. Specyfika i oryginalność psychopatologicznej koncepcji T Hellera
- 2.6. Psychopatologia staje się podstawą ortopedagogiki

Rozdział 3

Wzorzec czy model? Pojęcie normy i jego status w okresie transformacji

- 3.1. Wprowadzenie
- 3.2. Prawdziwe życie w cieniu abstrakcyjnych norm
- 3.3. Pojęcie normy i jego zastosowania w psychologii
- 3.4. Norma wspomaga psychologię na drodze do stania się nauką
- 3.5. Przełom w sposobie pojmowania normy w psychologii
- 3.6. Prewencja psychologiczna i ortopedagogika
- 3.7. Pojęcie normy w polskiej psychologii klinicznej
- 3.8. Spoglądając w przyszłość

Rozdział 4

Poznać i zrozumieć aby działać

Diagnoza dla osób z niepełnosprawnością: nowe modele, nowe zadania, nowe zagrożenia

- 4.1. Wprowadzenie
- 4.2. Rozwój i zróżnicowanie modeli diagnozy psychologicznej
- 4.3. Ukryte formy apartheidu?
- 4.4. Modele postępowania diagnostycznego
- 4.5. Kontrola i optymalizacja postępowania diagnostycznego
- 4.6. DIN 33430:2002-06
- 4.7. Walory i osobiwość modeli diagnozy
- 4.8. Podsumowanie

Rozdział 5

O niektórych osobiwościach czynności psychologa klinicznego

- 5.1. Wprowadzenie
- 5.2. Osobliwość psychologicznych czynności diagnostyczno-korekcyjnych
- 5.3. Obiektywacja w praktyce psychologicznej
- 5.4. Specyfika relacji aksjologicznej
- 5.5. Ku relacji osobowej

CZĘŚĆ II

Humanizm i niepełnosprawność – promowanie jakości życia

Stanisław Kowalik

Rozdział 6

Humanizacja pomocy udzielanej osobom z niepełnosprawnością

- 6.1. Wprowadzenie
- 6.2. Zapotrzebowanie na humanizm w rehabilitacji
- 6.3. Humanizm w percepcji i działaniu społecznym
- 6.4. Humanizm w praktyce rehabilitacyjnej
- 6.5. Zakończenie

Rozdział 7

Diagnoza poczucia jakości życia u osób w starszym wieku

- 7.1. Wprowadzenie
- 7.2. O potrzebie diagnozowania jakości życia u osób w starszym wieku
- 7.3. O trudnościach związanych z pomiarem jakości życia osób w wieku starszym
- 7.4. Zakończenie

Rozdział 8

Psychologiczna diagnoza środowiska społecznego – zapomniany wymiar poznawania ludzi

- 8.1. Wprowadzenie
- 8.2. W poszukiwaniu nowej formuły dla diagnozy psychologicznej
- 8.3. Psychospołeczny model diagnozy psychologicznej
- 8.4. O niektórych technicznych problemach związanych z diagnozą środowiska społecznego
- 8.5. Zakończenie

CZĘŚĆ III

Odkrywanie niepełnosprawności: korzenie ortopedagogiki

Dorota Szarkowicz

Rozdział 9

Od Johanna Heinricha Pestalozziego do Heinricha Hanselmanna i Paula Moora – europejski nurt ortopedagogiki

- 9.1. Johann Hejnrich Pestalozzi wobec współczesnych mu problemów „upośledzenia”
- 9.2. Biografia Heinricha Hanselmanna
- 9.3. Ortopedagogika zabudowana na psychologicznych podstawach
- 9.4. Życie i dzieło Paula Moora
- 9.5. Ortopedagogika jako droga od „zewnętrznego oparcia” do „wewnętrznej samodzielności”
- 9.6. Antropologiczne i psychologiczne korzenie ortopedagogiki – krytyczna analiza koncepcji Paula Moora

Rozdział 10

Cenne, choć nieudane próby ukonstytuowania ortopedagogiki w Polsce

- 10.1. *Pedagogika lecznicza* – dzieje książki, pojęcia i problemy
Od *Heilpadegogik* do pedagogiki specjalnej
Heilpadegigik czy ortopedagogika?
- 10.2. Dzieło M. Grzegorzewskie jako pomost pomiędzy pedagogiką specjalną i ortopedagogiką
- 10.3. Wątki ortopedagogiczne w twórczości Natalii Han-Ilgiewicz

10.4. Niepełnosprawność i ortopedagogika – współczesny zarys problemów i zadań: od instytucji ku jednostce

Posłowie